

Memorandum adviesraad Toegankelijkheid

Inhoud

1.	Inleiding	1
1.1	Wat is een memorandum?	1
1.2	Opmaak van de nota.....	1
2.	SWOT-analyse	3
3.	Thema's.....	4
3.1	Thema 1: Integrale toegankelijkheid wordt standaard toegepast.....	4
3.2	Thema 2: Beeldvorming rond (onzichtbare) beperkingen	5
3.3	Thema 3: Aanleg van parken, speeltuinen en bossen moet inclusiever	6
3.4	Thema 4: Financiële toegankelijkheid verhogen bij de dienstverlening van de stad	6
3.5	Thema 5: Communicatie rond evenementen verbeteren	7
4.	Aanvullende opmerkingen.....	8
5.	Nuttige links en informatie, bronvermelding	8

1. Inleiding

1.1 Wat is een memorandum?

Gemeentebesturen maken bij het begin van elke beleidsperiode een meerjarenplan met de grote beleidslijnen voor de nieuwe bestuursperiode.

Met het memorandum beoogt de adviesraad toegankelijkheid om invloed te hebben op die beleidskeuzes. Zo kan de nieuwe bestuurscoalitie de ervaringen en de verwachtingen van de adviesraden meenemen in hun beleid.

1.2 Opmaak van de nota

De adviesraad toegankelijkheid bestaat al sinds 2018. Voorafgaand aan de adviesraad was er ook al een werkgroep toegankelijkheid.

De adviesraad maakte in 2003 een eerste beleidsnota voor toegankelijkheid op.

In 2023 werd de adviesraad versterkt en uitgebreid. Een aantal leden van de adviesraad namen deel aan het chartertraject voor de opmaak van een beleidsvisie. De adviesraad werd ook actief betrokken bij dit proces. Vanuit dit proces, werd samen met een participatietraject nagedacht over de belangrijkste noden en uitdagingen op vlak van toegankelijkheid in Halle.

Het hele traject leidde tot het memorandum dat op 2/10/2024 werd afgeklopt door de adviesraad en nu voorligt.

2. SWOT-analyse

STERKTES	ZWAKTES
<p>Nieuwe, gemotiveerde leden.</p> <p>De adviesraad is een schakel tussen het stadsbestuur en personen met een handicap, waar toegankelijkheids-problemen aangekaart worden die leven bij de Halse bewoner.</p> <p>De mensen van de adviesraad kunnen expertise verlenen over toegankelijkheid.</p>	<p>Niet iedereen is altijd aanwezig.</p> <p>Uitvallen van ervaringsdeskundigen door lichamelijke problemen.</p> <p>Er komen nog niet veel initiatieven tot stand vanuit de adviesraad. (bv. er kan nog meer gesensibiliseerd worden vanuit de adviesraad)</p>
BEDREIGINGEN	OPPORTUNITEITEN
<p>Er worden nog veel kansen op een meer toegankelijke samenleving onderbenut door onwetendheid, te weinig draagvlak,..</p> <p>Toegankelijkheid wordt soms ondergesneeuwd door de hoeveelheid aan andere belangrijke thema's zoals duurzaamheid, financiële factoren, veiligheid, technologische innovatie,...</p> <p>Toegankelijkheid is in de wetgeving niet voldoende verankerd waardoor de praktische uitvoering achterblijft en er niet voldoende wordt gehandhaafd.</p>	<p>Toegankelijkheid wordt steeds meer opgepikt in het stadsbestuur en de samenleving.</p> <p>Andere gemeenten zijn ook bezig met toegankelijkheid. Er is steeds meer kennis voor handen, goede voorbeelden,...</p> <p>Toegankelijkheidsoplossingen stimuleren innovatie (universele ontwerpen)</p> <p>Toegankelijkheid bevordert een inclusieve samenleving</p>

3. Thema's

Volgende thema's wenst de adviesraad mee te geven aan de (nieuwe) bestuursploeg.

3.1 Thema 1: Integrale toegankelijkheid wordt standaard toegepast bij nieuwbouw renovaties en aanpassingen aan het openbaar domein.

Omschrijving:

De stad zou al de nieuwe gebouwen standaard integraal toegankelijk moeten maken door gebruik te maken van de universal design ontwerptechniek. Het streven naar integrale toegankelijkheid zou standaard opgenomen moeten worden bij renovaties of heraanleg van het openbaar domein. Op dit moment worden er nog steeds bij grondige renovatiewerken fouten gemaakt waardoor mensen worden uitgesloten in de Halse samenleving. Vele gebouwen, het openbaar domein, openbare toiletten zijn op zeer veel plaatsen in Halle niet integraal toegankelijk.

Prioritair want:

- Het concept van Universal design houdt in dat gebouwen en openbare ruimtes zodanig worden ontworpen dat ze toegankelijk en bruikbaar zijn voor zoveel mogelijk mensen. Het bevordert de gelijkwaardigheid tussen mensen en zorgt mee voor een meer **inclusieve samenleving** (geen sociale uitsluiting).
- **Kostenbesparend** op termijn: geen aanpassingen meer nodig achteraf
- Toegankelijkheid is minstens even belangrijk als duurzaamheid
- Inzetten op integrale toegankelijkheid **verhoogt de levenskwaliteit**
- **Economische voordelen**
- **Verhoogde veiligheid**

Gewenste situatie:

De gewenste situatie is dat al de gebouwen en het openbaar domein van de stad zoveel mogelijk integraal toegankelijk zijn en waar kan

volgens het universal design principe ontworpen zijn. Dit in samenwerking met Inter vzw en indien mogelijk met betrokkenheid van ervaringsdeskundigen gedurende het hele proces.

3.2 Thema 2: Beeldvorming rond (onzichtbare) beperkingen

Omschrijving:

De burger heeft vaak **te weinig kennis rond handicaps/beperkingen**. Denk maar aan al de onzichtbare beperkingen die neurodivergent zijn (Syndroom van Down, ASS, Jill de la Tourette, hoogsensitiviteit, NAH – niet aangeboren hersenletsel,...). Kennisverhoging in de maatschappij rond diverse handicaps en beperkingen zijn een bijdrage aan een meer inclusieve samenleving. Op dit moment is er vaak **veel onbegrip** ten aanzien van mensen met een (onzichtbare) handicap. Door te sensibiliseren en een positieve beeldvorming zal er meer begrip ontstaan zodat mensen zich beter voelen en zich niet moeten schamen voor hun

Prioritair want:

Als stad proberen we **inclusief** te zijn en geen mensen uit te sluiten of uitsluiting tegen te gaan. Iedereen moet volwaardig kunnen **participeren aan de samenleving**.

Gewenste situatie:

Meer begrip, meer kennis en een positievere beeldvorming rond (onzichtbare) beperkingen/handicaps. Dit kan door **extra te communiceren** (o.a. via sociale media) **en sensibiliseren** over bepaalde acties en vooral **waarom en voor wie deze acties** worden genomen. Voorbeelden zijn kaderen van nood aan prikkelarme momenten bij de kermis, de parkeerkaart voor mensen met een beperking,... Ook het in de kijker zetten van projecten en organisaties helpt voor meer begrip.

TIP: In de toekomst wekelijks of maandelijks een prikkelarme winkelstraat (o.a. zonder muziek) en dit initiatief duidelijk communiceren

3.3 Thema 3: Aanleg van parken, speeltuinen en bossen moet inclusiever

Omschrijving:

In Halle kan de aanleg van parken, speeltuinen en bossen veel inclusiever, dit kan door in te zetten op alle vormen van toegankelijkheid.

Prioritair want:

Mensen hebben nood aan rust, beweging, het behouden van een goede mentale gezondheid,... Hiervoor trekken mensen vaak de natuur in. Het is dan ook belangrijk dat iedereen zich welkom voelt op de speeltuin, in een park of bos en dit als aangenaam ervaart. Door toegankelijkheid mee te nemen bij nieuwe aanleg van speeltuinen, parken en bossen **verhogen** we de **kwaliteit** van onze **parken, speeltuinen, bossen** en zorgen we voor **meer inclusie** binnen onze samenleving.

Gewenste situatie:

Parken, speeltuinen en bossen waar er veel meer wordt ingezet op inclusie, met name op de noden van alle mensen. Niet alleen op een toegankelijke padenstructuur en voldoende rustpunten maar ook op o.a. het verhogen van sensorische prikkels,... Denk maar aan de aanleg van een proeftuin (planten die je kan eten), informatieborden met braille, voelplaten, alle vormen van uitdaging met geur en tast, foto's vroeger en nu,...

Op deze manier zijn parken, speeltuinen en bossen niet enkel ideale ontspannings- en ontmoetingsplaatsen voor de vitale burgers en mensen met een fysieke handicap maar ook voor mensen met meer onzichtbare handicaps (bv. dementie, ASS, hoogsensitiviteit,...).

TIP: Zo is het voor mensen met dementie bv. belangrijk om paden aan te leggen in lussen, die geen stop kennen en herkenningspunten te voorzien uit hun verleden (reuk, foto's, beelden,... in combinatie

3.4 Thema 4: Financiële toegankelijkheid verhogen bij de dienstverlening van de stad

Omschrijving:

Er zijn heel wat mensen die in kwetsbare situaties leven. Het is belangrijk dat ook mensen in kwetsbare situaties volwaardig kunnen participeren aan de samenleving. De stad heeft een voorbeeldfunctie ⁶ en kan de toegankelijkheid verhogen voor deze mensen door

solidariteitsmogelijkheden in te voeren. Dit kan door bepaalde betalingsprincipes te hanteren zoals 'pay what you can' of een dynamisch tarief (je kan kiezen of je het vast tarief betaalt dat bv. 30 euro is of je kiest een suggestietarief bv. 10 euro – 20 euro – 30 euro).

Prioritair want:

Betaalbaarheid is 1 van de 9 B's die een voorwaarde zijn voor integrale toegankelijkheid. Als hieraan niet voldaan wordt, worden er mensen uitgesloten. Mensen met een VT-tarief kunnen nu genieten van een kom!pas. Voor inwoners met inkomsten boven het VT-tarief, maar het financieel moeilijk hebben is dit een mogelijkheid om zonder schaamte te participeren aan het maatschappelijk leven.

Gewenste situatie:

We wensen een **meer solidaire samenleving**, waar **iedereen** kan **participeren**.

3.5 Thema 5: Communicatie rond evenementen verbeteren

Omschrijving:

Communicatie over de toegankelijkheid van evenementen kan beter omdat deze vaak laattijdig bericht worden, niet voldoende duidelijk zijn en te weinig specifieke info bevatten voor specifieke doelgroepen.

Prioritair want:

Veel mensen hebben lichamelijke klachten waardoor ze moeilijk naar evenementen kunnen gaan. Een betere communicatie over de faciliteiten en afspraken (aan de hand van de 9B's) op evenementen zorgt voor **minder drempels** en een verhoogde toegankelijkheid van een evenement. Wanneer er aan zo een breed mogelijk scala van mensen gedacht wordt, voelen mensen zich **gewaardeerd, opgenomen en gelijkwaardig behandeld**.

Gewenste situatie:

Een betere en vroegere communicatie over de toegankelijkheidsinfo

van evenementen en extra voorzieningen en hulp voor mensen met een beperking op evenementen. Bv. bij welke persoon kunnen mensen terecht voor specifieke toegankelijkheidsinfo bij evenementen, waar bevinden zich toegankelijke toiletten, parkeerplaatsen voor mensen met een handicap, hoe geraken mensen met een handicap op een evenement, zijn er 'meer tijd' kassa's, is er een lift aanwezig, zijn er paden waar rolstoelen op kunnen rijden

4. Aanvullende opmerkingen

Er heerst een onveiligheidsgevoel aan het station, de lift werkt vaak niet,...

Inzetten op wayfinding.

Inzetten op de naleving van parkeerregels (in functie van toegankelijkheid, zoals parkeren op trottoirs, op parkeerplaatsen voor personen met een handicap, inname van het openbaar domein,...)

Het voorzien van een dienstencentrum op Sint-Rochus.

Aan de BIB is geen parkeerplaats voor mensen met een speciale parkeerkaart, er is weinig plaats voor het parkeren van je fiets, bovendien bevindt deze zich op kiezels.

Vraag naar prikkelarm maken van de winkelstraten op bepaalde momenten (bv. de radio uitzetten)

5. Nuttige links en informatie, bronvermelding

We zijn geïnteresseerd in jullie informatie en de organisaties die jullie regelmatig raadplegen. Hieronder kan je de gegevens neerschrijven.

Inter – toolbox Inter:

<https://www.vlaanderen.be/inter/toolbox-toegankelijke-steden-en-gemeenten>

Adviesraad toegankelijkheid

Interessante site voor speeltuinen:

<https://speelnatuur.nl/portfolio-inclusief-spelen/>

Vademecum toegankelijk publiek domein

Vlaamse stedenbouwkundige verordening voor toegankelijkheid

Andere interessante organisaties:

Vzw Dito

Symfoon vzw

Hotspot (Halle)